

den erstatningssøgende kan tilkendes en godtgørelse til hel eller delvis dækning af sine udgifter til sagkyndig bistand.

Der henvises til lovforslagets §§ 2-6 og 11 og til bemærkningerne til disse bestemmelser.

Justitsministeriet kan endvidere tiltræde udvalgets forslag for så vidt angår *andre erstatningssager efter vandløbsloven og vandforsyningsloven*. Her vil der ganske vist kunne blive tale om, at kravet rettes mod private, men i praksis vil det som oftest være sådan, at en af sagens parter er en offentlig myndighed. Hertil kommer, at sagerne er beslægtet med sagerne om udgiftsfordeling og ekspropriationserstatning mv. efter vandløbsloven og vandforsyningsloven, der foreslås overført til taksationsmyndighederne. Der henvises til lovforslagets §§ 2 og 3 og til bemærkningerne til disse bestemmelser.

Det foreslås, at der i disse sager fastsættes særlige regler om sagens indbringelse for taksationskommissionen, om sagsomkostninger, om betaling af taksationsmyndighedernes udgifter bortset fra vederlag til formænd og sekretærer samt om fri proces. Der henvises til lovforslagets § 16 og til bemærkningerne til denne bestemmelse.

Det bemærkes, at i disse sager vil de foreslåede særlige regler om sagsbehandlingen gælde, uanset om erstatningskravet konkret rettes mod en privat eller mod en offentlig myndighed. Ved anvendelsen af bestemmelsen om tilkendelse af sagsomkostninger vil der dog kunne tages hensyn til, at modparten er en offentlig myndighed, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 16.

Det bemærkes endvidere, at forslaget om, at disse sager kan indbringes for taksationsmyndighederne, ikke er til hinder for, at parterne i stedet indbringer sagen direkte for domstolene, hvis de er enige herom. Anlægges der retssag, uden at sagen forinden har været behandlet ved taksationsmyndighederne, skal retten således ikke afvise sagen på embeds vegne, men kun efter påstand.

I de *øvrige erstatningssager*, som udvalget foreslår overført til taksationsmyndighederne, vil sagens parter som oftest udelukkende være private. Det drejer sig om erstatning efter fiskeriloven for fjernelse af spærrende fangstredskaber og erstatning efter lov om private vejrettigheder for tilkendelse af nødvej.

Justitsministeriet finder, at erstatningssager mellem private parter som udgangspunkt ikke bør behandles ved en administrativ myndighed - som for eksempel taksationsmyndighederne - men ved domstolene. Justitsministeriet foreslår derfor, at de nævnte erstatningssager fremover behandles ved de almindelige

domstole. Dette gælder også, hvor erstatningskravet konkret måtte være rettet mod eller fremsat af en offentlig myndighed.

Der henvises til lovforslagets §§ 10 og 14 og til bemærkningerne til disse bestemmelser.

3.3. Hegnssager

Hegnsløven indeholder regler om rejsning, ombytning og vedligeholdelse af fælleshegn og egne hegn. Løven indeholder desuden enkelte regler vedrørende grene, der er til gene for naboejendommen.

Hegnstvister efter hegnsløven behandles af de særlige hegnsmyndigheder.

I hver kommune findes et hegnssyn, der udpeges af kommunalbestyrelsen. Hegnssynet er et tvistløsningsnævn, der fungerer uafhængigt af kommunen. Hegnssynet består af tre medlemmer, hvoraf mindst et medlem skal være plantningskyndigt. I kommuner med bymæssig bebyggelse på 1.000 indbyggere eller derover skal der tillige være et bygningskyndigt medlem.

Kan der under en hegnssag ikke opnås forlig mellem sagens parter, træffer hegnssynet afgørelse. Hegnssynets afgørelser kan - med de begrænsninger, der følger af § 42 i hegnsløven - indbringes for landvæsenskommissionen. Landvæsenskommissionens afgørelse kan undtagelsesvis med tilladelse fra fødevareministeren indbringes for overlandvæsenskommissionen. Kompetencespørgsmål kan dog indbringes for landsretten, jf. § 43 i lov om landvæsensretter.

Udvalget foreslår, at landvæsensretternes opgaver i hegnssager overføres til taksationsmyndighederne efter lov om offentlige veje. Udvalget finder, at såvel de almindelige domstole som taksationsmyndighederne vil være egnede til at behandle sagerne. Udvalget finder imidlertid, at efter sagernes karakter vil en mere formløs behandling være ønskelig, og udvalget foreslår derfor opgaverne overført til taksationsmyndighederne. Der henvises til betænkningen side 75.

Justitsministeriet finder, at hegnssagerne adskiller sig i betydelig grad fra de sager, der ellers behandles af taksationsmyndighederne efter lov om offentlige veje, og også fra de sager, som udvalget i øvrigt foreslår overført til taksationsmyndighederne. Hegnssagerne er privatretlige nabokonflikter, der i det væsentlige angår en række tekniske spørgsmål om hegns dimensioner og beskaffenhed og om udgiftsfordeling.

Justitsministeriet finder på denne baggrund, at hegnssagerne ikke bør overføres til taksationsmyndighederne.

I stedet foreslås det, at hegnssynets afgørelse bliver den endelige administrative afgørelse. Den, der ønsker at anfægte hegnssynets afgørelse, må herefter